

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Dydaktyka literatury i kultury polskiej jako obcej (Konwersatorium), PG_00133642						
Kierunek studiów	Filologia polska (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2025/2026		
Poziom kształcenia	II stopnia		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć specjalnościowych		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	1		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	2		Liczba punktów ECTS		2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadząca							
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Irena Chawrińska				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		dr Krystian Tomala				
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		18.0	50
Cel przedmiotu	Zapoznanie słuchaczy z metodami nauczania literatury i kultury polskiej jako obcej, wykształcenie umiejętności tworzenia programów nauczania i scenariuszy pojedynczych zajęć (oraz cykli zajęć) z literatury polskiej jako obcej, nabycie umiejętności efektywnego wykorzystania tekstu literackiego jako narzędzia pracy z cudzoziemcami z różnych kręgów kulturowych. Wykształcenie umiejętności konstruowania zajęć z języka polskiego jako obcego na różnych poziomach i w różnych celach z wykorzystaniem tekstów kultury polskiej.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[FPMU2_W01] Posiada pogłębioną wiedzę o powiązaniach literaturoznawstwa z innymi obszarami humanistyki oraz wybranymi obszarami nauk społecznych, w szczególności kulturoznawstwem, naukami o sztuce, filozofią, historią, psychologią, socjologią oraz jest świadom podstawowych problemów i możliwości badawczych wynikających z powiązania tych obszarów.	zna współczesne tendencje literackie, tworzy kanon literatury współczesnej; dyskutuje kwestie antropologiczne i egzystencjalne w literaturze współczesnej; umie powiązać zjawiska literackie z wiedzą o historii Polski i kulturze polskiej;	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[FPMU2_U08] Posiada pogłębione umiejętności literackie, językoznawcze oraz kompetencję językową umożliwiającą podjęcie pracy związanej z wybraną specjalnością.	Student: umie samodzielnie zdobywać wiedzę, rozwijać swoje umiejętności badawcze i podejmować autonomiczne działania mające na celu efektywną realizację zaplanowanych działań dydaktycznych; potrafi wszechstronnie operować wiedzą przy realizacji postawionych przed nim zadań; diagnozuje trudności uczniów w nauce; potrafi sprawnie porozumiewać się przy użyciu różnych technik komunikacyjnych (w mowie i piśmie) ze specjalistami w zakresie glottodydaktyki.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[FPMU2_W10] Ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę literaturoznawczą oraz językoznawczą z zakresu wybranej specjalności.	Student: zna różnorodne uwarunkowania wpływające na proces komunikacji (ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki komunikowania się pomiędzy przedstawicielami różnych kultur – zarówno dzieci jak i dorosłych); zna teksty literackie oraz terminologię wykorzystywaną do opisu procesu glottodydaktycznego; zna najważniejsze teksty kultury wykorzystane do konstruowania zajęć z nauczania języka polskiego jako obcego; rozumie specyfikę analizy i interpretacji tekstu literackiego w kontekście pracy z cudzoziemcami.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna

	<table><tr><th>Efekt kierunkowy</th><th>Efekt z przedmiotu</th><th>Sposób weryfikacji i oceny efektu</th></tr><tr><td>[FPMU2_K06] Świadomie pełni i rozwija własne kompetencje zawodowe w zakresie literaturoznawstwa oraz językoznawstwa, stając się gotowym do zmieniającej się rzeczywistości.</td><td>Student: odpowiedzialnie zachowuje dziedzictwo kulturowe regionu i kraju, uczestniczy w życiu kulturalnym; podejmuje działania popularyzujące wiedzę o polskiej kulturze (K_K06); systematycznie uczestniczy w wydarzeniach kulturalnych dotyczących innych kultur; potrafi zachęcać innych do kontaktów z kulturą; tworzy akceptującą przestrzeń do rozmów na temat różnorodności kulturowej, transkulturowości oraz poszukiwania wspólnych obszarów osobowego funkcjonowania ludzi różnych kultur (K_K06); podejmuje aktywne działania na rzecz środowiska społecznego bliższego i dalszego promując równość, bezinteresowność i pomoc osobom potrzebującym bez względu na przynależność do grup etnicznych, kulturowych, religijnych itp. (K_K06).</td><td>[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SK3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna</td></tr></table>	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu	[FPMU2_K06] Świadomie pełni i rozwija własne kompetencje zawodowe w zakresie literaturoznawstwa oraz językoznawstwa, stając się gotowym do zmieniającej się rzeczywistości.	Student: odpowiedzialnie zachowuje dziedzictwo kulturowe regionu i kraju, uczestniczy w życiu kulturalnym; podejmuje działania popularyzujące wiedzę o polskiej kulturze (K_K06); systematycznie uczestniczy w wydarzeniach kulturalnych dotyczących innych kultur; potrafi zachęcać innych do kontaktów z kulturą; tworzy akceptującą przestrzeń do rozmów na temat różnorodności kulturowej, transkulturowości oraz poszukiwania wspólnych obszarów osobowego funkcjonowania ludzi różnych kultur (K_K06); podejmuje aktywne działania na rzecz środowiska społecznego bliższego i dalszego promując równość, bezinteresowność i pomoc osobom potrzebującym bez względu na przynależność do grup etnicznych, kulturowych, religijnych itp. (K_K06).	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SK3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna					
Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu										
[FPMU2_K06] Świadomie pełni i rozwija własne kompetencje zawodowe w zakresie literaturoznawstwa oraz językoznawstwa, stając się gotowym do zmieniającej się rzeczywistości.	Student: odpowiedzialnie zachowuje dziedzictwo kulturowe regionu i kraju, uczestniczy w życiu kulturalnym; podejmuje działania popularyzujące wiedzę o polskiej kulturze (K_K06); systematycznie uczestniczy w wydarzeniach kulturalnych dotyczących innych kultur; potrafi zachęcać innych do kontaktów z kulturą; tworzy akceptującą przestrzeń do rozmów na temat różnorodności kulturowej, transkulturowości oraz poszukiwania wspólnych obszarów osobowego funkcjonowania ludzi różnych kultur (K_K06); podejmuje aktywne działania na rzecz środowiska społecznego bliższego i dalszego promując równość, bezinteresowność i pomoc osobom potrzebującym bez względu na przynależność do grup etnicznych, kulturowych, religijnych itp. (K_K06).	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SK3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna										
Treści przedmiotu	1. Metody nauczania literatury polskiej wśród odbiorców zewnętrznych kulturowo. 2. Sposoby wykorzystania wiedzy z zakresu metodologii badań literackich, teorii literatury i historii literatury polskiej w pracy ze studentami zewnętrznymi kulturowo wobec literatury i kultury polskiej. 3. Najnowsze kierunki badań literackich i tendencje w literaturze w kontekście zajęć literackich dla obcokrajowców. 4. Efektywne wykorzystanie tekstu literackiego jako narzędzia w nauczaniu kultury polskiej. 5. Budowanie cyklu zajęć z literatury polskiej dla określonej grupy słuchaczy pod względem językowym i kulturowym. 6. Introdukcja pojęciowa: kultura, wymiary kultury: artystyczna, religijna, miejsce kultury polskiej w kulturach Europy, kanon kultury polskiej. 7. Rola i miejsce nauczania wiedzy o Polsce i kultury polskiej jako obcej w nauczaniu języka polskiego jako obcego. 8. Metody nauczania kultury polskiej jako obcej. 9. Budowanie programu kursu literacko-kulturowego dla określonej kulturowo-językowej grupy słuchaczy i jego diagnozowanie oraz ewaluacja.											
Wymagania wstępne i dodatkowe												
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	<table><tr><th>Sposób oceniania (składowe)</th><th>Próg zaliczeniowy</th><th>Składowa oceny końcowej</th></tr><tr><td>obecności i aktywnego udziału w zajęciach, systematycznego przygotowywania w formie ustnej zagadnień wskazanych przez prowadzącego</td><td>100.0%</td><td>30.0%</td></tr><tr><td>przygotowania i zaprezentowania projektu końcowego</td><td>50.0%</td><td>70.0%</td></tr></table>	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej	obecności i aktywnego udziału w zajęciach, systematycznego przygotowywania w formie ustnej zagadnień wskazanych przez prowadzącego	100.0%	30.0%	przygotowania i zaprezentowania projektu końcowego	50.0%	70.0%		
Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej										
obecności i aktywnego udziału w zajęciach, systematycznego przygotowywania w formie ustnej zagadnień wskazanych przez prowadzącego	100.0%	30.0%										
przygotowania i zaprezentowania projektu końcowego	50.0%	70.0%										

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	A.1. wykorzystywana podczas zajęć:
		Cudak R., Tambor J., Tekst literacki w nauczaniu języka polskiego jako obcego, w: Spotkania. Księga jubileuszowa dla Profesora Aleksandra Wilkonia, red. M. Kita, B. Witosz, Katowice 2005. Cudak R., Edukacja literacka na kursach języka polskiego jako obcego, w: Sztuka i rzemiosło. Nauczyć Polski i polskiego, A. Achtelek, M. Kita, J. Tambor, red., t. 2, Katowice 2010, s. 117129. Czerkies T., Tekst literacki w nauczaniu języka polskiego jako obcego (z elementami pedagogiki dyskursywnej), Krakow 2012. Czerkies T., Literackie lustro kultury. Literatura polska w ćwiczeniach dla obcokrajowców poziom B.1.2C.1, Kraków 2019. Garncarek P., Przestrzeń kulturowa w nauczaniu języka polskiego jako obcego, Warszawa 2006. Hajduk-Gawron W., Arcydzieła literatury polskiej w praktyce glottodydaktycznej. Zaadaptować czytelnika i tekst, Postscriptum polonistyczne 3/2013, s. 353365. Hajduk-Gawron W., Przekłady literatury polskiej a dobór tekstów literackich w nauczaniu cudzoziemców, w: Sztuka i rzemiosło. Nauczyć Polski i polskiego, A. Achtelek, M. Kita, J. Tambor, red., t. 2, Katowice 2010, s. 153161. Jaskółowa E., Poezja w nauczaniu języka polskiego jako obcego, w: Sztuka i rzemiosło. Nauczyć Polski i polskiego, A. Achtelek, M. Kita, J. Tambor, red., t. 2, Katowice 2010, s. 125140. Kowalewski J., Kultura polska jako obca?, Kraków 2011. Kultura w nauczaniu języka polskiego jako obcego. Stan obecny programy nauczania pomoce dydaktyczne, red. W. Miodunka, Kraków 2004. Pasieka M., Co czytać? Czyli o tekstach dla średnio zaawansowanych, w: B. Ostromecka-Frączak, red., Polonistyczna edukacja językowa i kulturowa cudzoziemców, Łódź 1998, s. 243249. Prochniak W., Klucz do wierszy. Poezja w nauczaniu języka polskiego jako obcego, Lublin 2012. Seretny A., Nauka o literaturze i teksty literackie w dydaktyce języka polskiego jako obcego/drugiego, w: Z zagadnień dydaktyki języka polskiego jako obcego, E. Lipińska, A. Seretny, red., Krakow 2006, s. 243280. Szałasta-Rogowska B., Tekst literacki i malarski w nauczaniu cudzoziemców. Sposoby pracy na zajęciach lektoratowych, w: Sztuka i rzemiosło. Nauczyć Polski i polskiego, A. Achtelek, M. Kita, J. Tambor, red., t. 2, Katowice 2010, s. 141152. Zieniewicz A., Kanon możliwy, kanon konieczny, kanon normatywny, w: Kanon kultury w nauczaniu języka polskiego jako obcego, P. Garncarek, P. Kajak, A. Zieniewicz, red., Centrum Języka Polskiego i Kultury Polskiej dla Cudzoziemców Polonicum, Warszawa 2010, s. 6572. Monika J. Nawracka, Nauczanie języka polskiego jako obcego w perspektywie refleksyjnej i kulturowej, Kraków 2020. Żydek-Bednarczuk Urszula, Spotkanie kultur. Komunikacja i edukacja międzykulturowa w glottodydaktyce, Katowice 2015. A.2. studiowana samodzielnie przez studenta: Literatura polska w świecie. Zagadnienia odbioru i recepcji, red. R. Cudak, Katowice 2006. Literatura i glottodydaktyka w praktyce. Tekst literacki w nauczaniu języka polskiego jako obcego, pod. red. A. Kwiatkowskiej i M. Valkovej Maciejewskiej, Poznań 2018. Próchniak W., Literatura polska XX i XXI wieku. Teksty i ćwiczenia, Chicago 2014. Słownik literatury polskiej XX wieku, red. A. Brodzka i in., Wrocław 1992. Słownik literatury polskiej, red. M. Piechota, M. Pytasz, P. Wilczek, Katowice 2006. Stabro S., Literatura polska 1944-2000 w zarysie, Kraków 2005. Burzyńska A., Markowski M. P., Teorie literatury XX wieku. Podręcznik, Kraków 2006. Wilczek P., Kanon jako problem kultury współczesnej. Postscriptum 20042005, nr 4849. Cudak R., Tambor J., Kultura polska. Silva rerum, Wydawnictwo Naukowe Śląsk, Katowice 2002. Gębala P., Dydaktyka kultury polskiej w kształceniu językowym cudzoziemców. Podejście porównawcze, Kraków 2010. Kanon kultury w nauczaniu języka polskiego jako obcego, red. P. Garncarek, P. Kajak, A. Zieniewicz, Warszawa 2010. Nauczanie języka polskiego jako obcego i polskiej kultury w nowej rzeczywistości europejskiej, red. P. Garncarek, Warszawa 2005 [wybrane prace].

	Uzupełniająca lista lektur	Biblioteka Postscriptum Polonistycznego. Tom 3. Adaptacje I. Język Literatura Sztuka Red. Hajduk-Gawron Wioletta, Madeja Agnieszka. Biblioteka Postscriptum Polonistycznego. Tom 5. Adaptacje II. Transfery kulturowe Red. Hajduk-Gawron Wioletta. Biblioteka Postscriptum Polonistycznego. Tom 7. Adaptacje III. Implementacje, konwergencje, dziedziczenie Red. Hajduk-Gawron Wioletta, Pospisil Karolina. Butcher B., Guzik Świca, Laskowska- Mańko A., Bliżej Polski. Wiedza o Polsce i jej kulturze, cz. 1, Lublin 2003, cz. 2, Lublin 2013. Czytaj po polsku, tom 0112, red. R. Cudak, J. Tambor, W.Hajduk-Gawron. Inne optyki. Nowe programy, nowe metody, nowe technologie w nauczaniu kultury polskiej i języka polskiego jako obcego, red. R. Cudak, J. Tambor, Katowice 2001. Kultura popularna w nauczaniu języka polskiego jako obcego. Materiały z konferencji naukowej, red. P. Garncarek, P. Kajak, Warszawa 2012. Zarzycka G., Dialog międzykulturowy. Teoria oraz opis komunikowania się cudzoziemców przyswajających język polski, Łódź 2000. Szałasta-Rogowska B., Nie jestem turystą. Poezja emigracyjna na zajęciach lektoratowych, w: Sztuka i rzemiosło. Nauczyć Polski i polskiego, A. Achtelek, M. Kita, J. Tambor, red., t. 2, Katowice 2010, s. 147160.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.